

Van de leden van het Driemanschap werd Homan het minst door twijfel geplaagd: hij was de enige met Duitse sympathieën – sympathieën die met name Eindhoven menigmaal aan de rand van de wanhoop brachten en crisissituaties deden ontstaan waarin de Quay, een charmant bemiddelaar, al zijn tact en welsprekendheid moest aanwenden om een breuk te voorkomen.

Vanwaar Homans sympathieën voor het Derde Rijk?

Laat ons eerst, zij het kort, op zijn persoonlijkheid ingaan.

Met te waarden eerlijkheid erkende hij zelf na de oorlog dat hij een naïef en lichtgelovig man was¹. Daar is nog wel iets aan toe te voegen. Een van de medewerkers van de Unie die veelvuldig persoonlijk contact met hem gehad had, sprak van zijn 'impulsieve, ietwat onberekenbare en oppervlakkige natuur' – daardoor was Homan 'enorm beïnvloedbaar'²; 'zeer suggestibel', bevestigde Reinink.³ Het zal nog blijken.

In het Driemanschap was Johannes Linthorst Homan de jongste: hij was in '03 in Assen geboren als zoon van de latere commissaris der koningin in Drente wiens vader dezelfde hoge functie bekleed had. Een regentenzoon dus uit een regentenfamilie. Homan doorliep het gymnasium in Assen en studeerde vervolgens rechten, eerst in Leiden, daarna in Dijon. In Dijon bevond hij zich in de tijd waarin de Fransen, om Duitsland tot herstelbetalingen te dwingen, tot de bezetting van het Ruhrgebied overgingen; dat wekte bij hem een zeker medelijden met Duitsland terwijl hij omgekeerd de door schandalen geteisterde Franse democratie ging minachten. Korte tijd was hij advocaat in Assen maar nog vóór zijn dertigste verjaardag werd hij tot burgemeester van de Drentse gemeente Vledder benoemd, vijf jaar later ('37) tot commissaris der koningin in Groningen.

Hij was in die tijd een actief liberaal en zelfs een tijdlang lid van het hoofdbestuur van de Vrijheidsbond, overigens met enige sympathieën voor de meer autoritaire beweging Nationaal Herstel; nationaal herstel leek hem in elk geval hoogst wenselijk en dat trachtte hij te bevorderen door mensen 'tot elkaar te brengen' – enigszins vanuit de simplistische verwachting dat maatschappe-

¹ J. Linthorst Homan: 'Tijdscentering', p. 307. ² H. Roelfsema: 'Uit de geschiedenis der Nederlandse Unie' (1945), p. 3 (Doc II-541, a-1). ³ CNU: Notulen, 9 april 1946, p. 2 (CNU, III a).